

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder : L. Heijs

Zaakdossiernummer : ZK25.00635

Documentnummer : 2026.14172

Onderwerp : Raadsvoorstel Concept zienswijze 3e begrotingswijziging 2026
Baanbrekers

Beleidsprogramma : 2.5 Participatie

Aan de raad van de gemeente Loon op Zand,

Inleiding

De eerste bestuursrapportage 2026 (Berap 1) van Baanbrekers leidt tot een hogere gemeentelijke bijdrage in 2026. Op grond van artikel 33, zevende lid, van de Gemeenschappelijke Regeling Baanbrekers worden de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid gesteld hierover een zienswijze in te dienen.

Beslispunten

Wij stellen u voor:

1. Een positieve zienswijze af te geven op de derde begrotingswijziging 2026 van Baanbrekers onder de voorwaarde dat Baanbrekers actief blijft sturen op kostenbeheersing, monitoring en structurele financiële houdbaarheid.
2. Baanbrekers te verzoeken de resultaten van investeringen in onder meer de pilot Voorpakkers, inclusieve technologie en andere transformatieprojecten inzichtelijk te maken, inclusief de effecten op uitstroom naar werk en vermindering van uitkeringslasten.
3. Baanbrekers op te dragen de ontwikkeling van de BUIG-kosten en de in- en uitstroom periodiek te monitoren en hierover te rapporteren via de bestuursrapportages (Beraps), zodat tijdig kan worden bijgestuurd.
4. Baanbrekers te verzoeken maatregelen te treffen die bijdragen aan structurele kostenbeheersing en een verminderde afhankelijkheid van aanvullende gemeentelijke bijdragen.
5. Baanbrekers te verzoeken uiterlijk bij de eerstvolgende begrotingsactualisatie een concreet plan te presenteren voor het oplossen van de structurele financiële opgave vanaf 2027.
6. Baanbrekers te verzoeken actief in te zetten op het terugdringen van externe inhuur en periodiek inzicht te geven in de omvang en kosten hiervan.

Beoogd effect

Met de Gemeenschappelijke Regeling Baanbrekers streven de deelnemende gemeenten ernaar:

- a. inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te ondersteunen bij het vinden van passend en duurzaam werk, zodat zij zo zelfstandig mogelijk kunnen deelnemen aan de samenleving;
- b. de afhankelijkheid van uitkeringen te verminderen en de uitvoerings- en uitkeringskosten voor gemeenten beheersbaar te houden.

Argumenten

1. De aanvullende bijdrage is noodzakelijk voor de uitvoering van de wettelijke taken

De financiële tegenvallers bij Baanbrekers zijn grotendeels het gevolg van externe ontwikkelingen en wettelijke kaders waarop de organisatie beperkt invloed heeft.

Met de aanvullende bijdrage kan Baanbrekers zijn wettelijke taken blijven uitvoeren en blijft de dienstverlening aan inwoners op peil. Tegelijkertijd staan de stijgende gemeentelijke bijdragen en de structurele financiële houdbaarheid onder druk. Daarom is het van belang dat Baanbrekers blijft sturen op kostenbeheersing en werkt aan structurele oplossingen.

2. Meer inzicht in resultaten en financiële ontwikkelingen is noodzakelijk

De ontwikkeling van de BUIG-kosten en het uitkeringsbestand heeft direct invloed op de financiële positie van zowel Baanbrekers als de deelnemende gemeenten. Periodieke monitoring maakt tijdige bijsturing mogelijk. Daarnaast is het belangrijk inzicht te krijgen in de resultaten van investeringen en transformatieprojecten, zodat duidelijk wordt welke bijdrage zij leveren aan uitstroom naar werk en het beperken van uitkeringslasten.

Kanttekeningen

1. De financiële ontwikkeling vraagt blijvende aandacht

Uit de bestuursrapportage blijkt dat:

- de druk op de Participatiewet en het uitkeringsbestand verder toeneemt;
- personeelskosten een belangrijk financieel risico vormen;
- de financiële positie van Baanbrekers in 2026 beheersbaar blijft doordat gemeenten financieel garant staan;
- de financiële ontwikkelingen van Baanbrekers een financieel risico vormen voor de deelnemende gemeenten;
- vanaf 2027 sprake is van een structurele financiële opgave.

Financieel

Bij de eerste begrotingswijziging heeft Baanbrekers aangegeven € 1.000.000 uit de algemene reserve in te zetten om financiële risico's op te vangen.

In de eerste bestuursrapportage zijn de effecten van de meicirculaire verwerkt. Hieruit blijkt dat de financiële situatie ongunstiger uitvalt dan eerder werd verwacht. Daarom is aanvullend € 200.000 uit de algemene reserve ingezet, waarmee deze volledig is benut.

Na verwerking hiervan resteert voor 2026 een verwacht tekort van € 977.000. Daarmee valt de eerste bestuursrapportage in totaal € 2.177.000 nadeliger uit dan oorspronkelijk begroot.

Het resterende tekort van € 977.000 wordt volgens de gebruikelijke verdeelsleutel verdeeld over de deelnemende gemeenten. Voor de gemeente Loon op Zand bedraagt de aanvullende bijdrage circa € 170.000. Dit bedrag is verwerkt in de lokale bestuursrapportage.

Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur besloten het positieve resultaat over 2025 van € 1.196.000 toe te voegen aan de algemene reserve van Baanbrekers. Hierdoor is op dit moment geen aanvullende bijdrage nodig voor het aanvullen van deze reserve.

Voortgang

Het secretariaat van Baanbrekers wordt geïnformeerd over de zienswijzen van de deelnemende gemeenten door middel van toezending van het raadsbesluit. De ontvangen zienswijzen worden verwerkt in een oplegnotitie voor het Algemeen Bestuur, dat deze betreft bij de verdere besluitvorming. De vergadering van het AB is gepland op 21 september. Baanbrekers is verzocht om deze vergadering te verplaatsen nadat alle raden de zienswijze hebben vastgesteld.

Communicatie

De zienswijze van de raad wordt gedeeld met het Algemeen Bestuur van Baanbrekers door middel van toezending van het raadsbesluit. Daarnaast wordt de zienswijze ook per brief onder de aandacht gebracht.

Bijlagen

1. Brief Baanbrekers 3de begrotingswijziging 2026 (2026.14170)
2. Baanbrekers 3de begrotingswijziging 2026 (2026.14171)
3. Concept zienswijze 3e begrotingswijziging Baanbrekers 2026 (2026.14118)

Het college van burgemeester en wethouders;
de secretaris,

de burgemeester,

drs. C.A. de Haas, MBA

mr. D.S.C. Jansen

Ontwerpbesluit

De raad van de gemeente Loon op Zand;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 25 augustus 2026, nummer: 2026.13363

De raad van de gemeente Loon op Zand besluit:

1. Een positieve zienswijze af te geven op de derde begrotingswijziging 2026 van Baanbrekers onder de voorwaarde dat Baanbrekers actief blijft sturen op kostenbeheersing, monitoring en structurele financiële houdbaarheid.
2. Baanbrekers te verzoeken de resultaten van investeringen in onder meer de pilot Voorpakkers, inclusieve technologie en andere transformatieprojecten inzichtelijk te maken, inclusief de effecten op uitstroom naar werk en vermindering van uitkeringslasten.
3. Baanbrekers op te dragen de ontwikkeling van de BUIG-kosten en de in- en uitstroom periodiek te monitoren en hierover te rapporteren via de bestuursrapportages (Beraps), zodat tijdig kan worden bijgestuurd.
4. Baanbrekers te verzoeken maatregelen te treffen die bijdragen aan structurele kostenbeheersing en een verminderde afhankelijkheid van aanvullende gemeentelijke bijdragen.
5. Baanbrekers te verzoeken uiterlijk bij de eerstvolgende begrotingsactualisatie een concreet plan te presenteren voor het oplossen van de structurele financiële opgave vanaf 2027.
6. Baanbrekers te verzoeken actief in te zetten op het terugdringen van externe inhuur en periodiek inzicht te geven in de omvang en kosten hiervan.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Loon op Zand van Raadsbesluit d.d. (wordt ingevuld door Griffie).

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,